СВОБОДА — SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК — UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XXXVII. Ч. 221. Джерзи Сити, Н. Дж., субота, 21. вересня, 1929. VOL. XXXVII. No. 221. Jersey City, N. J., Saturday, September 21, 1929. THREE CENTS

ДОМАГАЮТЬСЯ СЛІДСТВА НАД КУБОЮ

ЗАКИДУЮТЬ МЕЧАДОВИ ТЕРОР.

ВАШИНГТОН, 20. вересня. — Сенатовий комітет для заграничних справ розглядає тепер резолюцію, яка домагається від нього розслідження кубанського уряду.

Резолюція каже, що теперішний президент Мачадо допустився там таких грубих надужить, терору й конфіскати маєтків своїх противників, що Злучені Держави повинні інтервеніювати на Кубі.

Сенатовий комітет постановив уперед переслухати Стимсона, секретаря стейту.

ҐУБЕРНАТОР СТЕЙТУ ПЕРЕД СУДОМ.

СЕМПСОН, ГУБЕРНАТОР КЕНТОКІ, ОБЖАЛОВАНИЙ.

ФРЕНКФОРТ (Кентокі), 20. вересня. — Велика лава присяжних суддів повіту Френклин постановила поставити на суд губернатора Семпсона й ще сімох інших членів стейтової книжкової комісії за те, що вони дали перекупитися при наданню права видавати шкільні книжки.

Сенатор боронився, що він не брав хабара, а подарунок.

ЛИНДБЕРҐ ДОЇХАВ ДО МІЯМІ.

ВИБИРАЄТЬСЯ ДО ГАВАНИ.

МІЯМІ (Флорида), 20. вересня. — Полковник Линдберґ, котрий вибрався із своєю жінкою в подорож по державах середньої й південної Америки, доїхав уже вчора до сього міста й нині вибирається в дальшу дорогу.

Слідуючий перестанок буде в місті Гавана, на острові Кубі.

НОВІ КЛОПОТИ З ВІЗИТОЮ МЕК ДОНАЛДА.

СИМ РАЗОМ КЛОПОТИ ЗА ПЕРШЕНСТВО ЖІНОК.

ВАШИНГТОН, 20. вересня. — Стейтовий департамент, що буде кермувати приняттєм британського премієра Мек Доналда підчас його побуту в Америці, має немалий клопіт з установленнєм першенства між ріжними дипльоматами і їх жінками з нагоди сього приїзду.

Мек Доналд, як відомо, не їде самий, а зі своєю дочкою, яка в Англії вважається хазяйкою його дому. Колиж вона приїде до Америки, питане буде, котра з них буде мати першенство: чи дочка Мек Доналда, чи жінка віцепрезидента, чи жінка англійського амбасадора.

СЛІДСТВО НАД САМОСУДАМИ В ҐАСТОНІЇ ПОЧАЛОСЯ.

СЛІДЧИЙ ДОРАДНИК ГУБЕРНАТОРА ПРИБУВ УЖЕ ДО ШАРЛОТ.

ШАРЛОТ (Норт Каролайна), 20. вересня. — Сюди приїхав учора Н. А. Тавнсенд, адвокат і правний дорадник губернатора сього стейту, щоби перевести слідство над нападами товпи на радикальних юнійних організаторів.

У місті Маріоні почався процес проти Алфреда Гофмана, організатора ткацької юнії, та 6 членів місцевої юнії, обжалованих за повстанє проти стейту.

КОНЕЦЬ СТРАЙКУ В КАРТЕРЕТІ.

ПІДПРИЄМСТВО РОБИТЬ УСТУПКИ.

КАРТЕРЕТ (Ню Джерзі), 20. вересня. — Десять-дневий страйк 2,300 робітників підприємства Юнайтед Стейтс Метелз Рифайнинг Ко. покінчився вчора.

Робітники дістали деякі уступки. Підприємство згодилося виплачувати їм пейду кождого тижня, а не що два тижні, як було досі. Вони будуть мати право встановити собі комітет, котрий буде предкладати підприємству жалоби. Усунено теж бонусову систему. Зате не добилися вони підвишки, якої домагалися.

ПОЛІСМЕН УБИВ ГРАБІЖНИКА.

НЮ ЙОРК, 20. вересня. — На одну аптику на 129 Вулиці напав молодий Мурин та забрав від аптичного помічника всю готівку, якої було в касі коло 130 долярів. Властитель аптики, довідавшися про грабіж, покликав полісмена й разом з помічником кинулися доганяти Мурина. Один Мурин, зочивши полісмена, став утікати. Аптикарський помічник був певний, що се грабіжник. Полісмен приказав Муринови задержатися, але Мурин утікав далі. Полісмен став стріляти, але Мурин не задержувався. Відтак став спинатися на пожарну драбину одного дому, але тут нагло знемігся. Він був тяжко ранений. Коли полісмен прибіг до нього, він признався до грабіжи та сказав, як називається та що недавно прибув на гостинні виступи з Филаделфії.

Він звернув полісменови заграблені гроші й помер.

ЗАГАДОЧНИЙ НАПАД НА БАНКОВОГО ДИРЕКТОРА.

СИН ГРЕКО-КАТОЛИЦЬКОГО СВЯЩЕНИКА МАВ БУТИ УЧАСНИКОМ НАПАДУ.

ПЕТЕРСОН (Ню Джерзі), 20. вересня. — Дня 26 червня сього року напало на Виларда Еліота, віцепрезидента банку Гобарт Трост Ко. оф Пасейк, чотирох зоруженних бандитів, як він їхав з дому до банку, та вивезли його поза місто. Там, у невідомім йому домі, держали його шість днів. Тимчасом банк, у якому Еліот був директором, найшовся в тяжких клопотах, які покінчилися тим, що стейтова банкова контроля приказала банк замкнути та розслідити, в якій звязи стояли клопоти банку зі зникненнєм директора.

Розслідивши пірвання директора, поліція арештувала покищо брокера Гарі Кулера та Осипа Яцковича, сина о. Михайла Яцковича, пароха місцевої греко-католицької церкви св. Михайла, котрим вона закидує уведення директора. За другими учасниками нападу ще ведеться дальша нагінка. Поліція ще не хоче сказати, чи арештовані зложили заяву, а коли зложили, то який був мотив їх поступку. Обох задержано в арешті без права залогу (бейлу).

УКРАЇНЦІ В БРАЗИЛІЇ.

Українці в місті Куритибі, провінція Парана, Бразилія (Південна Америка) зорганізували Український Центр, в якому є такі відділи: 1) просвітний, 2) студентський, 3) спортовий „Дніпро", 4) театральний ім. Івана Котляревського, 5) забавовий, 6) іміґрантський, 7) відділ пропаґанди. Рух у Куритибі зачали молоді люде, які прибули туди в останних роках з еміґрації в Західній Европі. Всі ці назви відділів Українського Центру в Куритибі не для паради, бо вони вже зачали ділянну працю. Між иншим вже уладили свято „Просвіти" (львівської); занялись новими українськими еміґрантами (одного тижня туди прибуло 60 Українців з Галичини) і найшли їм роботу; займаються школами і т. д.

ДИМІСІЯ РЕКТОРА И ПРОФЕСОРІВ УНІВЕРСИТЕТУ В КОВНІ.

Литовський уряд звільнив усіх професорів і ректора університету в Ковні, заряджуючи покликання нових наукових сил. Кажуть, що це пімста Вальдемараса за це, що його трактовано невідповідно як професора університету.

Звільнені професори враз з ректором на чолі відбули надзвичайне засідання сенату, де обговорювано розпорядок уряду, яким задержується всім професорам платні від 1-го вересня в звязку з новою університетською уставою. Сенат уповажнив ректора до інтервенції у Вальдемараса. Колиж би старання ректора не увінчалися успіхом, сенат відкличеться до суспільности й студентів.

ФАЛЬШУЮТЬ МОЛОКО.

За один місяць ствердив відділ досліджування харчів при маґістраті у Львові 56 випадків сфальшованого молока на 680 переведених проб. Цього-ж місяця вже переловили 50 „пахтярів", торговців молоком, які довозять з підльвівських громад молоко, підправляючи його чи розпускаючи водою.

ПОЛЬСЬКЕ ЛЕТУНСТВО.

Польський майор Кубаля, котрий врятувався з катастрофи літака „Маршалек Пілсудскі" над океаном, оповідав тепер, як скоїлася та катастрофа. Виходить з його оповідання, що літак перевернувся на землі через те, що зачіпив о граничний мур на полю на острові Ґраціоза. На тім полю росла кукурудза. В хвилі катастрофи Кубаля лежав в літаку непритомний, бо був запоморочений газами з витікаючої з літака бензини. Ідзіковський жив ще короткий час по упадку літака. Він звисав з літака на ременях стрімголов. Щойно в кілька хвиль потім вибухнула бензина і спалила Ідзіковського. Селянин, котрий надбіг був з поля на ратунок, не міг Ідзіковського відвязати від літака. Ідзіковського не похоли були на тім острівці, тільки в трумні завезли на польськім кораблі „Іскра". Новий польський лет на літаку „Польонія" стрічає щораз нові трудноші. З лету тим літаком уже зрезиґнував летун Ковальський. Замісць нього має летіти летун Каліна. Коли полетить „Польонія" — не відомо.

ГРЕКО-КАТОЛИКІВ І ПРАВОСЛАВНИХ В ПОЛЬЩІ НЕМА.

Цими днями розіслано усім управлінням всенародних шкіл список шкільних підручників на 1929/30 шк. рік. Видало його міністерство освіти. А список сцей дуже цікавий...

Береш його й переглядаєш, Листуєш, читаєш, чогось шукаєш... Знаходиш і переконуєшся, що в Польщі є чотири віроісповідання чи релігії: римо - католицька, евангелицько - авгсбурська, евангелицько зреформована, ну, і жидівська „мойжешова". Шукаєш за релігіями: греко-католицькою і православною — та надармо. Здається, що в Польщі таких релігій взагалі нема. Бож офіційне міністерство не визнає цих релігій у школах. В Польщі є: евангелики, Жиди, Татари і т. д., але нема „греко-католиків" ані „православних" — ні на лік. Сказати, що список виданий для суто-польських земель; так навіщож розсилається його по всіх школах у Східній Галичині з обовязуючою силою? Инших списків — для Східної Галичини — хіба міністерство не видає...

Читаєш: — і довідуєшся, що в народних школах Східної Галичини навчають мов: польської, англійської (так і є в цьому списку!), французської, німецької. І до цих мов є шкільні підручники. Затеж про мову українську (урядово „русінську") в списку ні чичирк. Та навіщо?...

Все це старе, та вічно нове. Оцей список урядовий говорить сам про себе і по богато...

„ТІЛЬКИ ВЕЛИЧНІСТЬ ІСТОРІЇ НАС ЛІПИТЬ".

Маршал Пілсудський знов заговорив. Сталося це в тих днях підчас військового свята у Варшаві. По дефіляді кавалерії розбалакався Пілсудський з генералами і згадуючи перші літа війни, сказав: „10 літ! Все те, що я через той час пережив, видається мені наче вивиятим з казки тисяч і одної ночі, або навіть ще більше. Як держиться наш державний організм? Коли порівную його зі станом инших держав, то приходжу до переконання, що тільки величність історії нас зліплює".

Польські газети подають цей висказ марш. Пілсудського без ніяких пояснень.

КІЛЬКО „ЗЛОТИХ" ПОЛЯКИ ВИВОЗЯТЬ ЗА ГРАНИЦЮ?

Комісаріят Варшави видав цього року 13,000 пашпортів. Коли почислимо, що кождий виїзджаючий бере зі собою пересічно 1,000 зол. — це робить загальну суму 13 міліонів золотих.

ВИБУХ ҐАЗОВИХ РУР.

Місто Нюберг (Ню Йорк), бачило 16. с. м. страшні сцени, через які декотрим людям здавалося, що се місто навістив землетрус. Цілі вулиці розвалювалися, з хідників бухав газ і займався полумію, над головами прохожих сипалися цеглини і тріскали мури. Було багато жертв у людях; одна особа згинула на місці, яких 80 осіб відставлено до шпиталів, серед них кілька так тяжко ранених, що можуть померти. Все те сталося наслідком вибуху підземних рур світляного газу. Причиною вибуху мала бути каналова вода, що дісталася до газових рур.

В КИЇВІ АРЕШТУЮТЬ.

З Київа доносять, що на правобережній Україні заарештували ряд українських діячів, котрі не належать до комуністичної партії. Між иншими арештований директор трудшколи ім. Шевченка Дурдуковський, професор цеї школи Білецкий, та інжинір Никольський. Арештованим закидають большевицькі власти приналежність до протисовітської української організації, яка мала бути в звязку з українською еміграцією.

СЕНЗАЦІЯ В КИШИНЕВІ.

Бувший прокуратор Мілеант отримав гроші на фалшовані векслі і втік за кордон. Кажуть, що він поїхав разом з своєю женою до Берліна. Утеча цього бувшого високого урядника викликала в місті незвичайну сензацію.

СВЯТО ПОСВЯЧЕННЯ МОГИЛ У БОРАТИНІ.

Заходами місцевих громадян вписано в Боратині, пов. Сокаль, пропамятну прегарну могилу упавшим співгромадянам. На могилі уміщено тяжку камінну плиту з відповідним написом. Влада веліла усунути цю плиту як „протидержавну". Посвячення цеї могили мало відбутися дня 30-го червня ц. р. Однак релігійний акт ударемнила поліція, не допускаючи на цвинтар ані священства в ризах, ані процесії. Посвячення назначено вдруге на день 28-го липня. На це свято прибув пос. Кохан, який передше інтервенював у старостві в Сокалі.

Свято випало величаво. Околичне священство на чолі з о. дек. Галою з Белза і понад 2,000 громадян з поблизьких сіл вшанували гідно память героїв.

ШАЛЯПІН ВИСТУПИТЬ В РУМУНСЬКІЙ ОПЕРІ.

Румунська опера заангажувала на зимовий сезон ряд знаменитих закордонних артистів. Між иншими фігурує також відомий російський басіст Шаляпін, який виступить у груднї в „Фавсті" і „Борисі Годунові".

ВОЄННИЙ МАРШ МУРАВЛІВ.

Між мурашками є ріжні роди. Є мурашки червоні, є й чорні. Червоні мурашки більші ростом, сильніші від чорних і ріжняться від чорних тим, що більше напасливі і баркі. Дуже часто буває так, що червоні мурашки змірку ють, що недалеко від них є муравлище чорних мурашок, і тоді вони ідуть на них воєнним походом. Вони нападають на них, поборюють їх, а відтак вдираються силою в їх муравлище. Тут захоплюють і куклочки, що з них опісля розвиваються чорні муравлі. Заграбане добро переносять червоні муравлі у своє муравлище, а як тільки з заграбаних ячеок і куклочок виклюються чорні мурашки, то завойовники роблять їх своїми найманими-невольниками. Чорні муравлі мусять робити всяку тяжку працю. Вони помагають червоним грабіжникам устроювати муравлище, чистять його в середині, усувають із нього сміття і ріжні відпадки та кормлять молодих червоних мурашок, — своїх будучих тиранів.

СУДЯТЬ АРАБІВ У ПАЛЕСТИНІ

ВІДБУЛАСЯ ПЕРША СУДОВА РОЗПРАВА НАД АРЕШТОВАНИМИ ЗА ПОВСТАННЯ В ПАЛЕСТИНІ.

ЄРУСАЛИМ (Палестина), 20. вересня. — Трицять сім Арабів з Тири, що положена недалеко Гайфи, стали перед судом по обвинуваченню в нападах на Жидів підчас останних заворушень в селі Бат Галім. Вони тепер чекають розправи. Передтим трох Арабів, в яких знайдено зброю, засуджено до вязниці на один рік кожного. Трох инших Арабів, що обвинувачені були за грабіжництво, засуджено на два роки до вязниці. Двох з обвинувачених будуть видалені за межі Палестини, коли відбудуть свою кару, бо вони не є громадянами Палестини.

Спокій у Палестині взагалі, а зокрема в Єрусалимі, все більше закріплюється. До Палестини тепер прибуло 100 нових британських полісменів, з яких більшість були ґвардейцями у війську. Вони відразу приступили до повнення своїх поліційних обовязків.

Жиди поволі заспокоюються й у деяких місцях біженці вже повертають до своїх осель. Лише біля жидівської кольонії Шомер Газеїр Араби видамали 8,000 овочевих дерев. За це арештовано 30 Арабів з околичних селищ.

БІЙКА ЖИДІВ У РОСІЇ.

ЖИДИ КОМУНІСТИ ПОБИЛИСЯ ЗІ ЖИДАМИ СІОНІСТАМИ НА МІТИНҐУ В СПРАВІ ПАЛЕСТИНСЬКИХ ПОДІЙ.

МОСКВА (СССР), 20. вересня. — Жидівські комуністи в Мінську, в Білорусі, скликали протестаційний мітінґ проти погромів у Палестині. На той мітінґ прийшли також Жиди не комуністи. Коли один з комуністичних промовців почав обвинувачувати сіоністів Жидів за їх політику в Палестині та почав нападати на Англію у її уряд, в галі счинився галас, а потім бійка між комуністами та сіоністами.

Комуністів було більше і вони, перемігши сіоністів, ухвалили резолюцію з нападами на Жидів-сіоністів, на соціялістичний інтернаціонал та на британське правительство.

Жидівська комуністична газета „Емес" у своїй статті заявила, що сіонізм зродився в погромах, розвинувся й зростав на погромах і помре в погромах. Далі газета говорить, що безсумніву на Палестину має право арабська більшість населення, а не жидівська меншість.

ШКОДА ВИНОСИТЬ 5 МІЛІОНІВ.

ЛОНДОН (Англія), 20. вересня. — По підрахункам знавців останні заворушення в Палестині завдали населенню шкоди на 5,000,000 долярів.

ПОЛЬСЬКІ КОНСУЛЬСЬКІ ПОРЯДКИ.

РАБІН ПОМЕР У КОНСУЛЯТІ, СТОМИВШИСЯ ДОВГИМ ЧЕКАННЯМ.

ВІДЕНЬ (Австрія), 20. вересня. — Рабін з міста Острова, в Польщі, Гібак, умер на удар серця в місцевому польському консуляті. Він приїхав на всесвітний конґрес рабінів у Відні й просрочив свій пашпорт. За продовженням звернувся до польського консуляту, де підчас довгого чекання так стомився, що вмер на удар серця.

Місцеві австрійські газети нападають на польський консулят і подають, що взагалі в тому консуляті завжди у всіх справах панує страшна тяганина, так, що людям доводиться чекати довгими годинами, щоби полагодити найменшу дрібничку.

АВСТРІЯ НАПЕРЕДОДНІ ЗАВОРУШЕНЬ.

ФАШИСТИ Й СОЦІЯЛІСТИ ГОТУЮТЬСЯ ДО ЗБРОЙНОЇ БОРОТЬБИ.

ВІДЕНЬ (Австрія), 20. вересня. — На заяву лідерів фашистів, що вони готують 200,000 узброєних фашистів для переведення в життя своєї програми в Австрії, лідери соціялістів відповіли, що вони також готують 200,000 узброєних робітників для оборони республики. З обох сторін ідуть горячкові приготовання до отвертої боротьби.

Начальник поліції Шобер заявив, що він має в своєму зряді 10,000 добре вишколених жандармів, яким на поміч може ще прийти 4,000 жовнірів віденської залоги. З цими силами він готується вдержати лад і не допустити до захоплення влади шляхом збройного повстання ні правим, ні лівим.

НЕМА ПРОГИБІЦІЇ, А ПЮТЬ МЕНШЕ.

ЛОНДОН (Англія), 20. вересня. — Міністерство справ внутрішних опублікувало відомости про те, що в Англії з кождим роком пють менше алкоголю. Населення все більше замінює горячі трунки легкими винами та пивом.

Тому значно падає скількість арештованих за пиятику та засуджених за злочини, поповнені в пяному стані.

ПРОТИ ПРЕДЛОЖЕННЯ АНГЛІЇ.

ЖЕНЕВА (Швайцарія), 20. вересня. — В комісії Ліґи Націй вивязалися горячі дебати з приводу предложення Англії виробити проект обмеження сухопутного зброєння. Особливо Франція та Японія виступають гостро проти проекту зменшення вишколених резерв та обмеження приготовання воєнних матеріялів для сухопутних армій. Очевидно дебати над цим предложенням затягнуться на довгий час, бо лише Німеччина піддержує Англію.

БОЛЬШЕВИЦЬКА ТЕХНІКА.

ХАРКІВ (УРСР), 20. вересня. — Тут завалилася частина державного драматичного театру. Підчас катастрофи було тяжко ранених семеро людей. Один з них уже вмер.

Розсліди виявили, що причиною катастрофи було злочинне переведення направи в театрі. За це арештовано інжинира та його помічника, що керували роботами по направі театру.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 81 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office at Jersey City, N. J. on March 0, 1911, under the Act of March 3, 1879.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES:
Three cents a copy.

One year	$ 7.00
Six months	$ 3.75
Three months	$ 2.00

Foreign and Jersey City Rates:

One year	$10.00
Six months	$ 5.00
Three months	$ 2.75

ПЕРЕДПЛАТА:
Поодинокe число три центи.

На рік	$ 7.00
На пів року	$ 3.75
На три місяці	$ 2.00

В Джерзи Сіті і Загранкцею:

На рік	$10.00
На пів року	$ 5.00
На три місяці	$ 2.75

За оголошення редакція не відповідає.

В Канади належить висилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Oorder

Телефон „Свобода": 498 Montgomery. Тел. У. Н. Союза: 1838 Montgomery

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.

Адрес: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

ГАСТОНІЯ ПЕРЕД СУДОМ.

Кілька тижнів тому розпочалася в місті Гастонії, в Норт Каролайні, розправа проти 16 радикальних юнійних агітаторів, обжалованих за вбиття повітового шерифа. Огидний се злочин убийство, і негарно то організації мати на своїй совісти проти себе закид, що вона послуговується насильством. Тому й не диво, що юнія боронилася проти закиду дуже завзято.

Відбиваючися від закиду, юнія закинула, що цілий закид висканий з пальця ворогами юнійного руху, від котрих аж кишить у стейті, та, що процес се вислід змови на знищенне юнійного руху. Чуючи сей закид, люде розуміли, що се відбиване закидів і тому не вірили йому. Мимо сього вони приплеснули судді Баррігилови, коли сей дозволив перенести розправу проти обжалованих з міста Гастонії до Шарлот, щоби в сей спосіб звільнити присяжних від натиску ворожої юнім опінії.

Почалася в місті Шарлот друга розправа. Довго вибирали присяжних суддів, бо покликані до суду люде показувалися упередженими до юнійного руху. Коли нарешті зложено лаву присяжних, як здавалося, з безсторонних людей, прокуратор показав на розправі фігуру, наслідуючу вбитого шерифа, і се одно вистарчило одному присяжному до стрічення своєї хиткої рівновагу духа. Треба було розправу знова перервати.

Деякі присяжні в розмовах з газетярями заявили, що промова прокуратор'я їх не переконувала про вину підсудимих і що вони схилялися до звільнення їх від вини. Ся заява підняла пристрасти серед населення: на юнійних агітаторів зроблено напад і їх тяжко побито. Якби лінчівників не сполошено, може вони були би вбили.

Ся пімста, звернена проти присяжного суду, а зігнана на агітаторах, підняла нарешті стейтовий уряд. Суд і адміністрація піднялися переслідувати самосудців. Арештовано учасників нападу, осаджено в тюрму, збираються їх судити. Здавалося вже, що аж се здержить ворогів юнійного руху. Але показується, що й сі сподівання були безосновні. Оноді відбувся ще один напад на юнійного агітатора.

Стейтовий уряд знова піднімається. І справді найвищий час, щоби в Північній Каролайні зроблено щось справді відповідного для забезпечення життя людей, які хочуть організувати юнії. Через самосудні виступи ворогів юній перед судом свіга стоїть тепер не 16 агітаторів, але цілий стейт Норт Каролайни. Питається Америка: Чи в Каролайні править закон і уряд, чи править горстка громил і самосудців?

Д-р Остап Грицай.

ЖОРЖ САНД

З приводу 125-их роковин уродин найбільшої французької письменниці.

(Докінчення)

Ще в наши хучасах змало-вував великий французький письменник **Еміль Золя (1840—1902)** в цілім ряді жіночих постатей з французького світа незавидну долю тих поневолених одружених коханок — напр. така страшна жертва таємної любови, як Северина Рубо в романі **„La bete humaine"** —а славний оповідач **Гі де Мопассан** дає між иншим вражаючу скаргу аристократки, засудженої на долю безвольної рабині свойого безжурного чоловіка, в оповіданню **„La beaute inutile"**. Таксамо вустрічаємо і сьогодня обвинуваченя суспільних обставин за невідрадну долю жінки у творах сучасної нам французької письменниці повоєнної доби, пані **Колет** (Collete). А в часах Жорж Санд це питання становища жінки в суспільности вже було дуже гостро піднялося тісно ще й з реформаційними змаганнями тодішніх апостолів соціялізму у Франції, щоб назвати тут тільки такі імена, як граф Сен-Сімон, А. Конт (Comte), Сен Аман Базар та Проспер Анфантен і Карло Фуріє. Визволення жінки поставлено було нпр. між домаганнями революційного маніфесту, проголошеного Анфантеном після перемоги французьких революціонерів д. 30. VII. 1830 р.

Оттак у звязку з цими революційними змаганнями, що обхоплювали собою весь народ Франції, а зрештою мали свій вплив і на всю Европу, ми не подивуємо, що саме в таку епоху, протягом двадцяти років між 1830. і 1850, значених в історії Франції двома пропамятними революціями **(липневою в р. 1830. і лютневою 1848.)**, — революційно-визвольні кличі у творах Жорж Санд мусіли набрати особлившого значіння. Вона зналася особисто майже з усіми провідниками цих революційних подвигів. Вона працювала з ними спільно вже то як редакторка журналу **„Revue independante" (1841)**, вже то як співробітниця революційних проклямацій, бюлетинів, летючок, а навіть як дорадниця міністрів і державних мужів. В неї були тісні звязки з найвизначнішими людьми Франції, і от тому світогляд її творів став зазначуватися і в революційній обнові всього соціяльного й культурного життя тутже. Спершу Жорж Санд розмальовує у своїх дальших, рівнощінних і рівно важливих творах жіночі думи і напрями визвольної ідеї, розгортаючи перед нами всі тайни, всі глиби жіночої духовости, присудженої стати жертвою таких чи иншим обставин, або боротися проти них з усею енергією стоєї природи. Так в найближшім оповіданню **„Valentine" (1832)** маємо історію аристократки Валентіни, доньки графа Рембо, що заручена з ледачим паном Лянсак, у-люблюється у простого конюха, Венедикта Лері, але не сміє стати як аристократка його дружиною, за чого описля, виснажена сумовитими переживаннями, вмирає. Валентіна повна чару природної, незіпсутої душі, це наче білий цвіт, що вяне в дряхлій атмосфері наказного примусу. Вражаючий тип жінки, що в багні невідрадних обставин зневірюється вкінці в усіх і в усе, тратить змогу любити тривко, і таксамо тривко ненавидіти або боротися за себе, дала Жорж Санд в оповіданню про бесталанну Лелію — **„Lelia" (1833)** — що кінчить в розпуці самогубством. — Не менш трагічний тип це Жілієта в **„Leone Leoni" (1835)**, що **мусить** любити чоловіка, який її важко поневолює, бо в атмосфері деспотизму ніжна душа жінки затрачує вкінці спромогу відпору. Таксамо плодить атмосфера нездорових відносин в суспільности душі, які не вміють цінити чистоти любовного почування, ось як княжна Кавальканті в нарисі **„Le secretaire intime"**, або зрадлива Октавія в оповіданню **„Jacques" (1834)**. Затеж прегарно бачити нам жіночі душі, повні первісної жіночої тонкости, шляхотности і життєвої сили, які не гинуть, а навпаки — своїм спасенним подихом виблагороднюють і чоловіків, як їх конгеніяльні партнери в любові, а й у творчості. Такою прикладною постаттю є Женев'єва, цвітарка, в **„Andre" (1835)**, стільки повна пристрасти, що й зворушливої покори. Едме з романі **„Maurat" (1837)**, але найкрасша тут співачка Конзвельо в славнім романі **„Consuelo" (1842)**, одному з найкрасших, що їх створила Жорж Санд. Він зображує на овиді XVIII. ст. життя мистців, музиків і артистів в Австрії, Німеччині і в Чехії шляхом одної, широко розгалуженої романтичної акції, поглибленої — як зрештою і в багато инших творах Жорж Санд — незвичайно цікавими ідеями про обнову людського життя соціялістичного та містично-релігійного характеру. Скрізь боронить вона повної свободи жінки — хоч і не відкидає думки про можливість гармонійного подружнього звязку — і повної свободи людини.

Тимто і ясно воно, що письменниця з таким вольним-підходом до життя була щирою прихильницею суспільних низів, як робітничого пролетаріяту, так і — як це вже ми чули — селянства. В деяких оповіданнях — як ось **„Simon"**, **„Horace"**, або **„Le compagnon du tour de France" (1840)** змальовані прості робучі люде в їх духовій висоти над аристократами — благородні жінки находять тут любовне щастє в коханню з робітниками — робітництво малює вона дуже гарно, як ось столяра Петра, в якому кохається графінка Ізольда. Що такий підхід нашої авторки наближує її враз з ідеями її соціялізму неаби-як до ідей, світогляду і життя нашої епохи, цього мабуть окремо підкреслювати не потребую. І таксамо її чудові оповідання з селянського життя, які означують собою у французькій літературі нову епоху в цій області. Годить притім зазначити, що оскільки герої її оповідань з життя висших кол виявляють прірви у своїй духовости і носять на собі знамена внутрішнього розкладу в суспільности, то герої, а головно героїни селянських оповідань Жорж Санд — це душі, захоплюючі своєю первісною красою і непорочністю; вони як ті волошки і маки в золотих ланах пшениці надихують нас своєю свіжістю, своєю невинною принадою та здоровою силою своєї духовости. Такою є прегарна сільська дівчина Фадета в оповіданню **„La petite Fadette" (1849)**, мимо всеї дівочости своєї природи енергійна і шаслива боркиня за мрії своєї душі. Такою є чудова мужицька матір у **„Francois de Champi" (1850)**, оповіданню, гідним порівнання з несмертельною „Наймичкою" нашого Шевченка, а одинокою в своїм роді любовною історією є оповідання **„La mare au diable" (1846)**, надихане всіми красотами, затишного сільського світа.

Словом:

Жорж Санд — це вікопомна творчість, благословенна всіми генієми краси, мудрости й артизму слова, питомого тільки їй, тій чудній нащадниці королівського роду і провінції Революції, що вийшла колись з Ноан в широкий світ, щоб у великій боротьбі свойого духа добувати нових основ життя. Але вона здобула щось більше за те. Аврора Дюпен-Дідван розкрила на цілі століття промінні шляхи визвольної ідеї не тільки жіноцтву, а й людству взагалі; вона була добрим духом світла, як для Франції, так і для культурного світа.

Слава великій жінці! Слава Революціонерці!

РАБИНИ ТОРГОВЦЯМИ ДІВЧАТ.

Варшавська преса доносить що цими днями поліція відкрила шайку торгівців живим товаром, серед котрих находяться... рабини. Шайка вишукувала в Польщі молоді дівки й перевозила їх до Америки до домів розпусти. Двох рабинів, Менделя Кестенберга і Зільберштайна, арештовано.

БІЛЬШЕ УВАГИ ДРІБНИЧКАМ.

(З черновецького „Часу").

—o—

Життя складається з дрібничок. Змагання за наше визволення складається також з дрібничок. Сила народу в його зорганізованости, а сила організації у дисциплінові праці одиниць. Праця одиниць — це ряд дрібничок. Тому звернім увагу на ці так звані „дрібнички", бо у них наша сила!

Найсильніша армія буде безсильною, якщо члени її не будуть виконувати своїх біжучих дрібничкових справ: кухар не зварить їсти, швець не зшие на час чобіт, післанець спізнить потяг і т. д.

Наша визвольна боротьба складається також з таких наче то дрібничок. Нам тепер не так то потрібні героїчні вистуни запальчивих одиниць, як упорядкована праця сірої буденщини, отже цих же самих дрібничок. Ось хочби:

Подбати про те, щоби ми були вписані до виборчих списів (скільки є між нами таких, що не втягнені у списи через свою недбалість?) Не голосуючи на своїх кандидатів, ми шкодимо нашій нації

Берім участь у всяких зборах, але не як стадо, а як одиниці, що думають і мають відвагу висказати свою думку.

Вписуймося в члени наших товариств, платім точно вкладки та виконуймо хочби якусь найменшу працю у товаристві.

Передплачуймо й платім точно за нашу пресу, яка підтримує нас на дусі, бореться за нас і провадить нас до визволення.

Заохочуймо наших знайомих до таких же діл, а заохочувати найкраще власним приміром.

Не знеохочуймо нікого так званою „критикою", бо найкраща критика це — зробити самому краще.

Говорім усюди по українськи, бо иначе скаже світ, що нас нема!

„Свій до свого", але цей „свій" хай обслугує „свого", що заговорить по українськи, краще ніж чужого!

„Все".

П. Ковальчик.

ПО ОДНІЙ ДОРОЗІ

(НОВЕЛЯ).

Присвячую українським дівчатам.

Право передруку застерігається. — П. К.

(2)

IV.

Коби то серце вміло предсказати нещастя, недолю, то не булоб стільки горя, сліз і проклонів.

Воно нерозумне, само не знає що робити, як уводить людий в нещастя. Воно не розбирає, каже любити, хоч на хвилину одну лише, пороскошувати не прочуваючи, коли горе завитати може.

Ліпше любови не знати, як потім цілий свій вік гіркі сльози лити, ще безталанну свою долю проклинати!

Ліпше камінь в груди мати!

Та цього не знають мої голубята. Їх серця, оборонені ясним подумям любови, щасливі і не знають тіни зла-горя, не в силі нещастя предбачити.

Їм здається, що горе від них далеко. Бо й якжеж їм не кохатися; якжеж відрікатися щастя, коли вони так молоді, невинні?!

Ой, страшний, страшний цей чар любови!

V.

Гарно й весело минає Тарасови час дома. Мов малий хлопчина радується, тішиться всім! Не знає він смутку, ні не журиться.

Рано ходить з косарями косити; підтак помагає сіно грабати, звозити до стодоли — одним словом: робить мов справжній господар.

В неділі й свята заходить до читальні; читає газети, книжки, вчить співати, гуртує коло себе молодіж, стається її братом і провідником.

І полюбив його нарід за добре серце, за горячу кров.

Добре йому було з народом. Він поволи вчився бути корисним і задоволеним.

Тішилися й батьки, дивлячися на свойого сина:

„Дасть Біг, може з нього люде будуть".

Гордилась і Галя своїм любим: — „Чи має котра такого Тараса? О, певне ні!"

VI.

Наступила чорна хмара й закрила ясне сонце, погідне небо.

Зірвалася страшна буря. В шаленому розгоні вона ломить дрібні кісти, струпкі ялиці, молоді дуби! Усе безпощадно нищить; передчасно смерть приводить!

Ох, якже тяжко молодому житю загибати! Так! Страшна буря над світом шаліє! Дикий ураган війни вганяє на бистрому коневи й усе кругом себе нищить безпощадно, тільки поля трупами заслані, моря крови зіставле по собі!

Летить і вириває молодих соколів з обіймів матерей; ідою стрілою розлуки перешиває люблячі дівочі серця; заразою й голодом убиває малі, невинні діти!

Нікого не щадить! Нікого не минає!...

Не минула вона й Тараса. Несподівано, нагло вирвала його з родинного гнізда. Пішов Тарас, оставляючи родину в горю й смутку!

Засумував батько, заридала мати, дівчатко змілло...

(Право передруку застерігається. — П. К.).

VII.

Як то любо дивитися на гарну, ніжну квітку! Любуємось і тішимось нею. І кругом якось веселіще, не так сумно, ні не одноманітно... Що днини виходимо на город і любуємось чаром краси... Невисказана якась радість виповнює наші груди; з насолодою вдихаємо райський аромат! З любовю схиляємось над маленькою, дорогою квіткою, гладимо її ніжно, голубимо, цілуємо, немов дякуємо цій маленькій істоті за цю благодать, яку в душах наших зродже...

Ох! та якже заболить серце й очі сльозьми зальються, коли не знайдемо вже більше цієї любої квіточки!

Виходимо, щоби полюбувати тисти, натішитись, — а приходиться гірко заплакати...

Місце, де росла ця невинна, дрібна, а так дорога нам істота, зрите, потоптане!

Брутальна, дика якась рука вирвала нашу осолоду, нашу потіху...

З жалю тяжко заплачемо, що навіть ця маленька, невинна наша розрада сталася жертвою дикости!

Болить наше серце, бо не знаємо, де вона і яка судьба її.

Тяжкий сум налягає на душу...

І де ця квіточка красна?

Чоловік-звір, вирвав її з корінням, щоби на своїй землі, на иншій почві її посадити.

Хотів і він нею налюбуватись!

Звірське його серце не розуміло, яку він кривду робить цій невинній своїй жертві! Воно не знало, що він підірвав життя молодої квітки.

Посадив він її у своїому городі.

Любувався нею чоловік-звір, любувались і приятелі його, але не бачили, як мучиться невинна їх жертва; не виділи, як вона поволеньки вяне-гине...

Щораз слабший її повний чару запах, щораз то більше розхилюються уста-платочки, щораз то нижче листочки опадають...

Склоняється дрібна головка щораз то нижче й нижче, платочки один за другим падуть, послідні сльози роси завмирають від промінів сонця.

Байдужі на цю муку-смерть, люди йдуть мимо...

Не стало вже її. Лежить на землі мертва, безсила, а люди йдуть мимо, не бачать її та це безлично топчуть, зневажають її!...

А ми? — Ми лише плачемо. А деж наш гнів? Деж пімста! Не відплатимось?...

Ні! Ми зломані... старі й безсилі... сумуємо лише й гладимо на сухе бадилля, грубий будяк, лопуша та дикий буряк...

Щаслива й мати своєю дитиною.

Дитя — це найбільший її скарб, частина її самої.

Воно-ж зродила її серед страшного болю.

Ніхто не має отже права до її дитини, ніхто не всилі відібрати її від неї!

І тішиться щаслива мати своєю дитятком, голубить його, пестить, пташого молока дісталаб, а далаб своїому найдорожчому скарбови.

Росте й розвивається дитина під бачним оком матери.

Милий щебет дитини вливається в серце матери чарівним співом соловія.

А якою безмежною є радість матери, коли дитина вимовить перші слова „мама".

Перші кроки дитини гордістю заливають серце молодої матери...

Кровю свойого серця годує вона свій скарб, ночами не спить, а доглядає-береже свойого скарбу. Сама не дойде, а синови догодує, щоби горділим оком натішитися з краси і сили коханого сина.

Вершок неньчиного щастя це, коли неня спочинь в сильних обіймах свойого сина, склонивши свою змучену голову на широких і здорових грудях свойого одинака.

Ех, нене, нене! Чи щаслива ти?...

Хоч як терпіла, страдала, хоч як бідувала й горювала, так не чулася ти щасливою, бо мала ти сина, свою дитину лиш і лише, всю надію покладала на падках завізвано пожежну сторожу. Вона-ж бо, як тягарі, криваві і недолю перенесла ти в надії на кращої і ліпшої долі для свойого сина!

І щож, свята ти страдальниче? Деж твій син? Якаж його доля? Чи не розбиті твої мрії? Серце не наповнилося жовчю?

Якаж судьба стрінула твою дитину, твого сина?

VIII.

Цісарський розказ вирвав сина з обіймів матери і пігнав на чужину.

Вбрали його в цісарський мундур, муштрують, гартують, дисциплінують, заокруглюють, доповняють виховання неньчиного сина, роблять з нього жовніра!...

Брутальністю, грубістю стараються вбити в ньому почуття людськости, достойности людини.

По вишколенню він стає одним з синів цісарської череди, гнаної на зарізь розказом свойого „батька"-цісаря.

Ех, лайдаки! Синами нещасних матерей престоли собі будуєте. Кровю дітий святих мучеників освячуєте своє лайдацьке ліжнятво. Тілом їх, збитим в один мур, обгороджуєте свої міспя „панування!" А яким правом?

ЛІТАЮЧІ МУРАВЛІ В БЕРЛІНІ.

Кілька днів тому в ранніх годинах цілі хмари літаючих муравлів навістили південну і східну частини Берліна, покривши тоненьким верствою вулиці й площі. У багатьох випадках тоненькою верствою вулиці й площі. У багатьох випадках завізвано пожежну сторожу. Вона-ж бо, як тягарі, криваві і рожу, бо мурагі дісталися до мешкань.

ЖАРТИ.

—o—

Шеф: Ти мене ошукав. Чи ти знаєш, що з таких людей буде, які обрікують і обманюють інших?

Ученик: Так, пане бос, ви їх потім висилаєте як мандрівних агентів.

—o—

— Кажуть, що чорниві богато миліші та приязніші ніж біляві жінки.

— Можу запевнити вас, що моя жінка була чорнява і білява, одначе я не міг запримітити ніякої різниці.

—o—

— Що є парадоксальне?

— Коли два Ескімоси в Гренландії сваряться при 60 степенях морозу та при цьому розгорячуються.

—o—

До готелю в „малопольському" містечку заїхав чужинець. Дали йому кімнату. Чужинець зараз положився спати счинив велику авантуру. Прибіг власник готелю і счудований питається гостя, що сталося?

— Ви ще маєте лице питатися мене, що сталося?! Гляньте на оце простирало! Як можете порядному гостеві давати простирало таке брудне, таж зараз видно, що на ньому вже хтось спав.

— Я скажу вам — каже господар готелю обиджений — на цьому простирадлі спав останній три тижні гість таксамо порядний як і ви, одначе він зовсім не наріжав!

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

НАЩО ЗДАЛАСЯ СЯ ЧУДАСІЯ?

Живучи на імміграції в Америці від 1914. року, я мав за той час богато змоги приглядатися ріжним чудам техніки в американськім промислі. Всяке чудо в машині, чи в дерепляних, чи цепелінах, чи де инде, тим і чудо, що всяке колісце виконує свою роботу.

Мав я рівнож чимало змоги приглянутися иншим чудам, на політичнім чи релігійнім полі. Се вже були чудасії, і то переважно між українським народом. Ми бачили чудаків, що хотіли спасати Україну особою Скоропадського, котрий налив з Німцями Україну. Ми бачили чудаків з Ліги Московського Сходу. Ми бачили чудаків польонофільства. Ми бачимо чудаків, котрі запевняють, що вони створять нам державу з милостю Риму й Варшави, що зроблять з нас порождонних Рутенів „Нового Свята". Ми бачили чудаків і в комунистичній діецезії, котрий за одним махом пера потрафлять цілий свій заставити до революції, щоби тільки Україна була під московським панованням.

До сих чудасій приходить ще одна чудасія. Дня 14. вересня якимось чудом я найшов під порогом мого помешкання чапнись „Голос Церкви" ч. 79, де на першій стороні є напись під заголовком: „Високопреосвященний, Високопреосвященнійший Пан Отець Констаґтин Курило, Божою Мислостию Митрополіт усіх православних Українців на всіх імміграціях Нового Світа Архієпископ Американський і Канадійський, Єпіскоп Філадельфійський".

Се для мене стало справдішним чудом. І то не для мене одного. І инші громадяни питають: що то за чудо?

Особу о. Курила знаю ще з тих недавних часів, як о. Курило був папським шамбеляном при епископові Богачевському. Знаю, що о. Курило опісля вступив до Української Православної Діецезії. Рівнож знаю, що о. Курило був виключений з Української Православної Діецезії. Однак, яким чудом о. К. Курило Божою милостю зістав Митрополітом. Архієпіскопом і Єпіскопом; як по таких великих змінах в житю о. К. Курила сталося таке чудо, щоби нараз удостоївсь аж трома мітрами, чого я вже не можу второпати.

Ломлять собі над тим голову й другі громадяни. І я спитаюся: нащо се все здалося? Яка кому користь з того епископства, архиепископства, митрополітства? Яка користь з того американським Українцям та українській нації? Чи вийде що доброго з того, що вийде ще один епископ? На скільки повстанне такого епископа вирівнює тяжкі питання, що тепер стали перед українським народом на церковному полі? Яку думку заступає сей новий епископ? Чому він виразно не скаже свого, замість величатися своїми чудернацькими титулами?

Най нікому не здається, що українські люди дадутьсп збаламутити такими чудернацтвами. Не йдемо ми за тими, що нам обіцюють ласку Москви чи Варшави, чи Риму, але не повіримо ми тж у тих, що тільки й роблять, що насилюють собі до імени всякі можливі в світі церковні титули. Над титул для нас важніша некриклива, мозольна повільна робота для скріплення сили українського народа.

В. Дроботій;
Ню Йорк.

ЩОДО УКРАЇНСЬКОЇ КНИЖКИ.

Америка — сторона практичної діяльности, чи, як то кажуть, „бизнесу"; усе бігають, хвилюються, числить прибутки та капітали.

Тай той, у кого є духові потреби, також може себе легко задовольнити: приміром, щодо читання книг.

В Америці, як ніде в Европі, існують Public Libraries, де без грошей можна знайти на якій хочете мові всяку літературу. Та, на жаль, ніде не знайдеш української книжки. На превеликий жаль української книжки — браку в нюйорських Public Libraries.

Таке велике місто, з великою колёнією українського населення, й жадної української бібліотеки!

Панове! А що читають ваші діти? А з чого черпає українська інтелігенція для задоволення своєї потреби у книжці?

З радістю зазначу, що, бувши у місті Детройті, я знайшла в кількох відділах Public Library чудовий відділ української літератури, не тільки наших класиків, але й новійших письменників: Винниченка, Кобилянської, Черкасенка та у двох томах „Історія Української Літератури" Єфремова. Правда, були книжки, на яких моя відзнака була перша, але видко, що якась добра душа турбується духовими інтересами української національности й при бажанню української інтелігент не буде себе почувати духово в пустині, як тут у Ню Йорку.

Усі мої прохання до керівників Public Library в Ню Йорку дати мені українську книжку не були задоволені абсолютно.

Може би суспільність наша використала свій вплив, хто його має, щоб звнести у Ню Йорку такі гарні бібліотеки, які вже істнують у Детройті?

Співачка **Марія Гребінецька,**
Ню Йорк.

І. Шваčка.

БАЖАННЯ ВЯЗНЯ.

Всіх віч пригорнула —
Вязниця заснула,
Не чути катів — спочивають,
Лиш тільки сторожі
Мовчазні, суворі
У темряві ночі блукають.

Товстії скрізь грати —
Не сила зламати.
Муровані кріпкі стіни
Нема чим розбити,
А хочеться жити,
Не бачить знущання, руїни...

Хвилини минають...
Думки не втихають.
Втомились напружені очі...
Чи прийдуть забрати
І там... доконати?
Чи жить ще... до другої ночі?

Боровшись за волю,
За кращую долю —
Не страшно вязниці, ні смерти...
Нехай-би і муки —
Не їх тільки руки...!
Инакше хотілось-би вмерти

На коню, на волі
В широкому полі...
Щоб гучно гармати гремінн
Душа-б відлітала,
А „слава" лунала...
Свої провели до могили.

ПОЖЕЖІ.

В ночі з 3-го на 4-го серпня біля 1 год. вибухла пожежа в забудуваннях Івана Залущака в Тетевичах, пов. Радехів. Мимо скорої помочі згорів мешкальний дім і велика частина господарських будинків. Шкода виносить 6,000 зол. п. Пожежа повстала в наслідок підпалу. Цього самого дня невідомі справники підпалили стирти сіна в Просовичах, пов. Збараж, на фільварку Зигмунта Пшетоцького.

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ.

БРІДЖПОРТ, КОНН.

З життя української громади.

День 8-го вересня 1929 р. буде глибоко записаний в серцях і в історії української громади в Бріджпорт, Конн., тай всіх дооколичних гостей які були присутні. Той день можна порівняти зі словами церковної пісні, що співають на Великдень: „Сей день, егоже сотворив Господь, возрадуемся і возвеселимося в онь". Така радість і веселість була згадала громади, коли зійшлися разом з прибувшими гостями дня 8. вересня на кораблі. А може дехто запитає, з чого так радувалися й веселилися?

Українська церковна громада в Бріджпорт, Конн., перший раз в цих околицях устроїла прогулъку, звану Український День, на прогульковім кораблі, до купелевої місцевости званої Рай-Біч, Н. Ґ. (Rye Beich, N. Y.).

Помимо того, що через цілу ніч з суботи на неділю падав уливний дощ, рано трохи перестав падати, так всеж непевна погода, але це не встримало людей від такої прогульки й вже коло 8-ої години рапом сходилися та зїзджалися люди зі всіх сторін. Велика маса прибула своїх - місцевих громадян, як також і з дооколичних міст прийшло досить, як з Ансонії, Дербі, Ню Гейвен, Ню Бритен, Савтпорт і Стемфорд, Конн. Перед означеним часом усе було готове до відїзду.

О 9-ій годині приставали сходи й усі вийшли на корабель, були веселі та бадьорі. Здибаються знайомі, витаються та цілуються з радости й гейби якась таємна сила вливала в їх серця радости. Всі ждуть нетерпеливо хвилі відїзду. Ось почув я голос трубя, раз і другий раз, та вже за третим разом захитався корабель і поплив по воді. Тут вже зібрався й український хор „Бандурист", під управою гром. Я. Рогача з Ню Гейвен, і почулися милі та приємні звуки української пісні. Люди чужинці, які стояли й приглядались, як усі сідали на корабель, не могли налюбуватися красою українського хору, члени якого були повбирані в народні строї. Почувши милу мелодію української пісні, вони почали гучно плескати.

Корабель приплив у призначене місце і став при своїм доку. Всі зійшли з нього веселі та раді, прямуючи в сторону парку, що зветься Плейленд. Публика, якої там було пару тисяч, усе підходить ближче до нас, приглядаючись українським строям і любуючися ними. При вході до парку підходить якийсь Американець-інтелігент ближче до нас, перепрашає і представляється як репортер часопису New York Times". Випитує, що то за нація, звідки й чи позволять зняти з себе фотографію, яка буде поміщена в недільнім числі на 22. вересня. Дівчата жартуючи сміються. Він витягає свідоцтво від Редакції „New York Times" і вилеґітимовується. Тоді сформував їх і зняв фотографію.

Відтак п. Максим Мельник, котрий був убраний в гарний козацький стрій і котрий перший зачав розмову з кореспондентом, пояснив йому коротко історію України й розказав найновіші події, які велись за освобождення українських земель зпід Москви, Польщі, Чехословакії й Румунії. Відтак кореспондент зняв фотографію, подякував, попрощався зі всіма й відійшов у свою сторону.

Публика, яка стояла тут і прислухувалася цій розмові, по його відході просила, щоби хор відспівав пару пісень на вежі, яка спеціяльно побудована і з якої голос чути на цілу місцевість. Однак, на жаль, сторож заявив, що треба було повідомити наперед три дні.

О 3½ години всі повернулися на корабель і під звуки пісні вертались до дому. Музика приграваля, молодь туляла, а старші знову оповідали про своє минуле та про те, якбито визволити наші землі зпід горогів.

Нає одному читачеви, котрий знає ближче українську громаду в Бріджпорт, Конн., буде дивно, як почує, що вона взяла корабель на прогульку, який коштує 500 долярів, а скаже: таж це громада мала, як вони до цього дійшли? Так, українська громада числом мала, але вона велика духом і вірою в свою силу і будучину. А того духа й віри додав їй той, кого біскуп римський Богачевський вигнав зі свого пастирського стада, за непокірність йому та Римові й за патріотизм, любов і науку для українського народа. Тим великим грішником є о. А. Улицький.

Отцей то священик, о. Улицький, прийшов до української громади в Бріджпорті за пароха щойно кілька місяців тому, тоді якраз, коли римські попи довели цю парохію до банкрутства, а о. Улицький її врятував і за пару місяців довів до порядку. Таксамо й молодіж о. Улицький пильнує. Сам тримає українську школу дітвору, учить дітей і розясняє їм історію України і т. д. А за це всі його дуже полюбили.

О. Улицький не забуває й за Рідний Край і на кождім кроці кличе своїх вірних до складання жертв на визволну боротьбу. Так і тут на цім святі, коли ми повертали до дому, по відспіванню кількох пісень він забрав голос і промовив кілька горячих слів про боротьбу, яка ведеться на нашій земли за визволення Галичини зпід лядського панування. Потім пішов сам поміж публику й зібрав 22 дол. і 40 цент. Гроші віддав на руки комітету з Ансонії, які будуть вислані до боевої організації на революцію проти Ляхів.

А кільо то в нас таких патріотів знайдеться тут на вільній землі Вашингтона? Ану, відозвіться, о. духовні! Кільо вас таких відважних знайдеться? Жду відповіди.

Василь Калина, Ансонія, Конн.

ЯК МИ ПОМАГАЄМО СТАРОМУ КРАЄВІ.

НЮ ЙОРК, Н. Й.

Спростоване з виказу жертводавців на будову читальні „Просвіти" в Стрілиских Старих.

Стефан Гладкий не зібрав від нікого $50, як видруковано у звіті „Свобода", а жертвував ці гроші сам від себе. На другу листу не збирала Т. Мелех, а Е. Гузар. 50 ц. дав А. Свитак, а у виказі подано „А. Светак". Також пропущено двох жертводавців по одному долярові: П. Задорецький і М. Кофтан.

За Комітет:
Микола Гладкий, голова;
Ілія Гузар, секретар.

Микола Чалий.

ВСТАВАЙТЕ!

Вставайте всі, поки не пізно,
Поки вогонь святий пала.
Ідіть вперед, ідіть скорійше,
Бо кат вогонь вже залива!
Ідіть! Не дайте загаснути
Святий вогонь на олтарі,
А то віками знов прийдеться
Конати всім у темноті.

Скорійш, скорійш у храм спішіть,
У руки гострії мечі!...
Святий вогонь всі стережіте,
Щоби не згас на олтарі.

ВОЛИНСЬКІ ПРОВОКАЦІЇ.

Провокація — це слово латинське, але своєрідної слави воно набрало в небіжці Росії. Там виховувалися провокатори світової слави. Там не одна сотня-тисяча борців за нові ідеали через провокаторів помандрувала на Сибір і не одиниці-десятки повисли на шибениці, і там же, на великих просторах бувшої Росії, большевики довели провокацію до досконалости. Навіть стійність комуністичних партійців часто перевіряють провокацією. Сформують з червоноармійців білогвардійський відділ, нападуть на якусь місцевість, пограбують бешкету, поарештують комуністів, а потім — вивищують тих, що не злякались, і карають слабодухів.

Провокація, як можна судити з голосів тих, що побували на Радянщині, це заряжене повітря, яким дихає тепер і в якому задихається все радянське громадянство. Ніхто не має певности, що брат, сестра, що найближчий приятель не виступить завтра в ролі провокатора й не запроторить Богу духа винну істоту до тюрми.

При чомуж тут — скажете — волинські провокації? — Отож то й є, що та зараза й тут, на Волині, осталась у спадщині з минулого. Виказали ся масові волинські політичні процеси і тисячі літ тюрми для людей, які впали жертвами провокації.

Були випадки, що рідній брат дістав 4 роки тюрми через провокацію брата, а що це була справжня провокація, доказом цього польський суд, який в апеляції всіх оскаржених і засуджених в 1-ій інстанції виправдав.

Не то що — від поліцянта нераз трапляють селянинові чути, що він мусить донести про той чи инший випадок, бо коли він не донесе, то донесуть „свої люде".

Тому на Волині витворилася тяжка атмосфера взаімної недовіри і страху перед провокацією і тому на Волині особливо страшно звучить „агент дефензиви", під яким розуміють і звичайного урядовця тайної поліції, і конфідента, і найзвичайнішого випадкового доношика.

Де є достаточно розвинене громадське життя, де панує серед громадянства здоровий дух, там нема такого страху перед провокаторами; поти там і рідше трапляються. Такий провокатор знає, що коли тільки вийде на яв дійсність, то він є пропащою людиною: йому вже нема місця серед чесного громадянства.

Не те на Волині. Тут часто знають провокатора на підставі доконаних фактів, проте підтримують з ним звязки по засаді „чеши дідька зрідка" щоби — мовляв — не пакостив. Звичайно — це лиш може спричати розвиткови провокації. І вона розвивається, і то в такій формі, що просто затрлює громадський організм. Провокації вживається на Волині в боротьбі українських партій, груп і навіть осіб між собою. Ця негідна, нечесна гра з провокацією довела до того, що тепер дійсно трудно розібратися, хто провокатор, а хто ні; хто провокує для служби дефензиви, а хто зі злоби і хто є справжній провокатор і деморалізатор громадського життя, а кого провокатори вибрали собі жертвою для своїх провокацій. І головно, що декому здається, що це є також шлях до відродження нації. Провокатори!

Волинська провокація йде дуже крутими стежками. Хтось вам скаже, що чув про нас не я инше. — Хто то казав? — Не можу сказати, бо мені сказали під словом чести. — І так під „словом чести" з уст до уст пересочується те, що рубіже підстави всякої громадськости.

Цього легковажити не можна. Здорове українське громадянство мусить стати до боротьвертої і завзятої боротьби з провокацією. Ніякі таємниці, ніякі „слова чести" не можуть обовязувати там, де робить роботу провокація. На громадський суд провокацію! Хай громадський суд зробить з нею лад!

(„Новий Час"). **Ів. Ст.**

УКРАЇНСЬКІ НАРОДНІ ПІСНІ

на пяно зложив
ВАСИЛЬ БАРВІНСЬКИЙ
ВИДАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МУЗИЧНОЇ НАКЛАДНІ

С П И С:

Гей, там на горі Січ іде.
Ой, цьом я дулецю раз, раз.
Ой, ходить сон.
Лішина, лішина
Ой, і не гаразд
Ой, а зрада
Ой, не рости, кропе
Мгіл, Ягілочка
Ой, там за Дунаєм
Завзялись Лішки, гей!
Ой, ходила дівчинонька беріжком
Чи ти вірно мене любиш
Добрий вечір, дівчино
Зеленеє жито, зелене
Гей, гук, мати, гук
Ой, сяду я, сяду
Ой, не світи, місяченьку

Половина саду цвіте
Ой, довгов я
Ой, і горе, горе, гей!
Ой, перепеличка
Дума по смерть Ничая
Був пан Сава

Пісні з Поділля, Холмщини і Підляшя.

Уже сонечко закотилося
(Числа 29—32 слова при нотах).
Були ми собі
(Чис. 34 слова при нотах).

Пісні з Закарпатя.

Ked я младу чепила
Боже, Боже
Янчік, Янчік
Колада (Ізрівнай, Боже, гори, долини)

Ціна $1.00.

Головний склад у книгарні „Свободи".

"SVOBODA"
81-83 GRAND ST., (P. O. Box 346) JERSEY CITY, N. J.

Замовлення і належитість слати на повищу адресу.

НА ЛИСТОПАДОВЕ СВЯТО

ТРИ ПІСНІ
МИХАЙЛА О. ГАЙВОРОНСЬКОГО
для Мішаного Хору

(одна з них також на діточий або дівочий хор).

Дістати можна в книгарні „Свободи":
„SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

— або —

„SURMA", 103, AVENUE A, NEW YORK, N. Y.

Ціна 30 центів.

ПОЗІР! БРУКЛИН, Н. Й. І ОКОЛИЦЯ! ПОЗІР!

ШКОЛА СПІВУ І МУЗИКИ

ПРОФ. МИРОН КОРИКОРА

Учу співу сольового, грати на скрипках і пяно. Диригентури. Сам виступати буду яко концертовий співак, скрипак і акомпаніість. Жена моя, Анна Корикора, яко сопрано кольоратура. Приймаю замовлення яко диригент хору.

417 GRAND STREET (EXTENTION), BROOKLYN, N. Y.
KOLO REPUBLIC THEATRE. Tel. STAGG 8070.
Получення з New York-y 14th St. Subway, вийти на Lorimer Street. З Williamsburg Bridge на Marcy Avenue.

ДО АМЕРИКИ! Без різниці, чи Ви є американським горожанином, чи ні, Ваша жена і діти можуть приїхати до Америки. То саме відноситься до ФАРМЕРСЬКИХ робітників. Продаємо шіфкарти до всіх частей світа. Полагоджуємо всякі старокравеї і американські справи. Спорядкуємо контракти купна і продажі, повновласти і т. п. Бишукуємо дати приїзду до Америки і назви кораблів. 144—

ДОЛЯРИ ДО КРАЮ пересилаємо почтою і телеграфічно по найтаньшій цінї.

ЛОТИ І ДОМИ продаємо на НОВІЙ УКРАЇНІ, Н. ДЖ. По близші інформації заходіть або пишіть до нашого офісу:

THE GLOBE SERVICE CORPORATION,
30 EAST 7th STREET Tel. Orchard 8968 **NEW YORK, N. Y.**

БОРОТЬБА БОЛЬШЕВИКІВ З РЕЛІГІЄЮ.

В Москві відбувся недавно конгрес „Товариства Безбожних". Всі бесідники й референти погодилися на одно: що **в боротьбі з релігією не можна примінювати насильних засобів.** Натомість належить поручити всі методи, що оперті на критиці й розумованню. Уряд, що дуже симпатизує з „безбожниками", заявив, що уряд ужие, **„адміністраційних засобів"** тільки в тих випадках, коли духовенство займе рішуче контрреволюційне становище.

Духовенство прочім дуже обмежене в своїй діяльности. Священиками можна тільки відправляти Службу Божу, **всяка релігійна пропаганда їм заборонена.**

На запит деяких нетерпеливих „безбожних", що, невдоволені з того „за лагідного" поведення уряду з церквою, Калінін відповів:

— Чому в короткій дорозі не замкнено всіх церков? Тому, що **маємо величезні маси вірючих** і то таких, що на них опирається добробут держави. В такому разі требабн приміновати репресійні засоби против людей, яких піддержки уряд безумовно потребує.

Калінін взивав дальше до як найбільшої поміркованости в поширюванні атеістичної пропаганди, при чому треба розріжнити правдиво релігійних людей від тих, що уважають церкву за засіб до своїх суспільних та політичних цілей. „Атеісти повинні перш за все дати вірючим щось у заміну за церкву... Вже **наша молодь не має релігійного духа,** що я уважаю за нашу **велику перемогу".**

Ярославський, голова „Безбожних", є той думки, що релігію треба знищити, але необхідно заховати мораль. В тім самім дусі висказався й Бухарін.

„Товариство Безбожних" нараховує близько міліон членів. З того тільки 40% не належить до комунистичної партії, тільки 30% є селян, а 20% жінок.

Луначарський заявив, що уряд поробить заходи, щоб успішно протиставитися релігійним впливам дому. В найближчім році вступить у ряди педагогів 240 „антирелігійних" учителів.

ПОГАНИЙ ЗБІР У НІМЕЧЧИНІ.

Жнива у Німеччині випали гірше, ніж надіялися. Жита зібрано 7 мілионів тон, цебто 1 і пів міліона тон менше як у 1928 р. Пшениці зібрано ще менше. Найліпший збір дав ячмінь, найгірший овес. Бараболі не вродилися в наслідок спеки.

НЕ ЗАБУВАЙТЕ ЗА СИРОТИНЕЦЬ-ЗАХИСТ У. Н. СОЮЗА,

УВАГА! УКРАЇНЦІ МІСТА НЮ ЙОРКУ І ОКОЛИЦІ! УВАГА!

Артист-балетмайстер ВАСИЛЬ АВРАМЕНКО

з приводу відкриття нової школи танків й театрального сезону дає з своїми учнями ПЕРШИЙ В СЕЗОНІ ВЕЧІР

УКРАЇНСЬКИХ НАЦІОНАЛЬНИХ ТАНКІВ

— який відбудеться —

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 22-ГО ВЕРЕСНЯ (SEPT.) 1929 РОКУ

В САЛІ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО ДОМУ

217-219 EAST 6th STREET, NEW YORK, N. Y.

Початок в годині 7-мій вечером.

Ціни вступу на вечір: 75 центів; для дітей 25 центів.

Українці! Приходіть численно побачити наш прекрасний український танок і приводьте своїх дітей! На цім вечорі почуєте також цікаві інформації про відкриття НОВОЇ ШКОЛИ Українських Національних танків в Ню Йорку, яка буде мати такі курси:

1. Звичайний — для всіх, що цікавляться українським танком без ріжниці релігійних, політичних переконань і т. д.
2. Вищий — для тих, що вже пройшли звичайний курс.
3. Інструкторський — для тих, що хотіліб стати інструкторами українського танку, що є дуже важне для учителів рідних шкіл.
4. Спеціяльний курс легких танків для старших осіб, котрі потребують ритмічної гімнастики й руху для того, щоби зробити своє тіло легким, пластичним, здоровим (рядос).

Рівнож будуть удільоватися приватні лекції.

Заряд Школи. 220-21

З ЖИТТЯ НА РАДЯНСЬКІЙ УКРАЇНІ.

„НА ШИПІ ВСЕ СПОКІЙНО".

Безгосподарники в нас сидять, скаржився робкор С. Знайко, на третю частину Відділу Постачання Госп.-Матер. Відділу, в дописі „1400 лямпових машинок в архіві". Він розповідав, як 1924 р. через Московське Представництво за готівку купили 1120 штук лямпових машинок за 3352 карб.; розповідав він також про те, як головний склад ПЗ-з забракував їх і довелося купити ще 200 штук за готівку.

Три роки лежать ці машинки, що коштують більше ніж 5,000 карб., мертвим капіталом і ніхто не дбає про те, щоб використати їх.

Голова З. відділу постачання т. Ясинський, — коли йому скаржилися, ставився до цієї справи бюрократично, на листи не відповідав, а коли до нього звертался телефоном, то він просто передавав рурку комусь, не бажаючи розмовляти.

У відповідь на цю замітку бюро розслідувань газети „Пролєтарська Правда" одержало від Нач. Матеріяльного Відділу ПЗ-з листа, де він складає всю провину на Московське Представництво, яке, мовляв, вислало машинки іншого типу, ніж було замовлено.

„Питання про використання цих машинок, — пише він, — було доручено крамознавцю З. частини Козловському, який вживав заходів, але можна припустити, що з розпорядження кол. Начальника Відділу Гояринова заложив цю справу під сукно. Зараз ці машинки списано з обігового капіталу залізниці й передано їх для продажу...

Щож до решти питань по допису, то вони цілком беспідставні й взагалі слід відмітити, що робота З. частини мною, як адміністратором, визнається бездоганною, а керівник цієї частини Ясинський цілком на своїому місці".

Словом, — „на Шипи все спокійно".

Коли вірити й цьому начальникові, то цілком нормальне й те явище, що Ясинський не вжив заходів щодо машинок в 1927 році, коли йому листовно нагадували; і те, що він відмовляється розмовляти навіть в таких справах з окремими робітниками, і навіть те, що, давши розпорядження ніби-то в 1926 р. Козловському, він потім жадного разу не згадав про ці коштовні машинки.

Начальник Матер. Відділу визнає роботу З. частини за бездоганну.

Але чи можна визнати за бездоганне те, що він сам, як керівник Матеріяльного Відділу, одразу не вжив відповідних заходів? Чи можна визнати за „бездоганне" таке намагання своїм підписом прикрити байдуже, до злочинности байдуже, ставлення до дорученої окремим співробітником роботи?

(„Пролєтарська Правда" — Київ).

ВЖЕ МОЖЕТЕ ОДЕРЖАТИ НОВИЙ КАТАЛЬОҐ КНИЖОК КНИГАРНІ СВОБОДИ РІЖНОГО ЗМІСТУ.

УВАГА! НЮ ЙОРК, Н. Й.! УВАГА!

КОМІТЕТ ОДНОСЕЛЬЧАН МОГИЛЬНИЦЬ

уряджує

В СУБОТУ, ДНЯ 21-ГО ВЕРЕСНЯ 1929 РОКУ

ПЕРШИЙ БАЛЬ

В ОСІННІМ СЕЗОНІ

В ГАЛІ УКРАЇНСЬКОГО НАР. ДОМУ,

(MANHATTAN LYCEUM HALL)

66-68 EAST 4th STREET, NEW YORK, N. Y.

Початок в годині 7.30 вечером. — Вступ 50 центів.

Музика п. Сербинського.

Весь дохід призначений на будову Українського Нар. Дому в Могильниці. 220-21

За добру і чесну забаву ручить Комітет.

ПОЗІР! УКРАЇНЦІ В ПАСЕЙКУ, Н. ДЖ.! ПОЗІР!

З НАГОДИ

ІНДУСТРІЯЛЬНОЇ ВИСТАВИ

яка відбувається в Пасейку, Н. Дж.

— будуть виступати —

УКРАЇНСЬКІ ТАНЦЮРИСТИ З ПАСЕЙКУ, Н. ДЖ.

школи Василя Авраменка

В СУБОТУ, ДНЯ 21-ГО ВЕРЕСНЯ 1929 РОКУ

О ГОДИНІ 8-мій ВЕЧЕРОМ

В SCHOOL STADIUM, PASSAIC, N. J.

В сій виставі брали участь всі народности міста Пасейку, в суботу будуть брати участь Українці в виступі з танцями. Проситься Український Загал сього міста прибути якнайчисленніше. 221

ЧИТАЙТЕ УКРАЇНСЬКІ КНИЖКИ І ГАЗЕТИ БО ЧАСТЕ ЧИТАННЕ ВЕДЕ ДО ПРОСВІТИ. А ПРОСВІТА — СЕ СИЛА. ПИШІТЬ ПО НАЙНОВІШИЙ ШПИК КНИЖОК.

ПОРАДА СТАРОГО КОЛЬОНІСТИ НОТАРЯ

В. Ф. КРУГЛЯКА

Купуйте землю лише в місцевостях біля Ню Йорку, в полосі справдішнього ВЕЛИКАНСЬКОГО МІСТА

НА ЛОНГ АЙЛЕНДІ

ПІД ПОРУ КВІНС КАВНТІ Є НАЙВИГІДНІШИМ ДЛЯ КУПНА НЕДВИЖИМОСТИ.

МИ Є ПРЕДСТАВНИКАМИ КОМПАНІЇ, ЩО ПРОДАЄ НЕДВИЖИМЕ МАЙНО, котрій удалося купити з першої руки просторий шмат землі, роздільний тепер на „лоти". Землю куплено по небувало дешевій ціні і таксамо дешево її продається. Земля знаходиться в окрузі міста Ню Йорку, в зростаючім передмісті Квінс. Місто Ню Йорк постійно поширюється в сторону Квінс, а комунікаційні шляхи в той бік завсіно уліпшуються. З вибудуванням тунелю, нового Триборського мосту і проведення собвею наші частини землі будуть також близькі, як і густо заселений Бронкс, де одної лоти не можна купити дешевше як за $5,000, або й вище.

Майте на увазі, що ви ще можете купити в нас:

МІСЬКІ ЛОТИ ЗА МІСЬКІ ЛОТИ

495 дол. і вище

Ціни значно нижчі від ринкових. Вигоди: хідники, вулиці, газ, електрика і вода біля лотів.

Ми видаємо безплатно „ТАЙТЛ ҐАРАНТІ ПОЛІСИ" на куплені в нас лоти.

Поспішіться покористовуватись тим случаєм і купіть міську лоту по цій нижчій від лотів, що продаються в глухих кутах Ню Джерзи. Оглядання лотів на наш рахунок. 216,21

Rodina Realty Co., 151 Ave. A, N.Y.C.

ПОЗІР! УКРАЇНЦІ МІСТА НЮ ЙОРКУ І ОКОЛИЦІ! ПОЗІР!

КОРИСТАЙТЕ З НАГОДИ! — СВІЙ ДО СВОГО!

ГРИГОРІЙ КОВЕРДОВИЧ, FURRIER

Довголітній практик зі старого краю і в Америці.

98 ST. MARK'S PL. (Е. 8. St., між 1. Евню і Евню А), NEW YORK, N. Y.

Роблені мною кожухи є по дуже умірковапій ціні. Кромі цего старанно викінчені, так, як цимагае нинішня пора.

Рівнож переробляю старі кожухи на нові, модерні; фарбую на різні кольори, які хто хоче й любить, — і маю на складі готові до продажі від 100 дол. і більше.

Ласкаві замовлення прошу слати на повищу адресу. 215—

ХОРІ МУЩИНИ І ЖЕНЩИНИ! ЛІЧЕНІ НОВИМИ МЕТОДАМИ ОСТРІ І ХРОНІЧНІ ХОРОБИ

(Скорі і певні результати)

Порадьтеся Dr. ZINS-а сей час, коли терпите на: Сікрві, Кровні і Нервові Хороби, Катарові і Хронічні Опцерс, Загальне Осабблення, Нервове вичерпання, Болі голови, Умову депресію і Завороти, Побільшені Ґеляде, Хороби Легких і Бронхітіс, Носові, Горлані і Астматичні недомагання, Жолудкові і кишкові Хороби, Ревматизм, Сціятіка, Лумбаго і Неврольгія. Коли ви хворі, я можу помочи вам. Оглядаю кождого пацієнта особисто і довгочасно. 112—

(СПЕЦІЯЛЬНО НИЗЬКІ ЦІНИ)

Лабораторичні тести, егзамінація кровь, X-Rays

БЕЗПЛАТНІ ПОРАДИ І ОГЛЯДИНИ.

СПЕЦІЯЛІСТ **DR. ZINS** ВІД 25 ЛІТ.

110 EAST 16th STREET, NEW YORK CITY.

межи 4-ою Евнею і Irving Pl.

ОДИНИ: від 9-тої рано до 8-мої вечером; в неділі від 9-тої рано до 4-тої пополудни.

НОВІ УКРАЇНСЬКІ МЕЛЬОДІЇ

на скрипку і піяно, зібрав і спорядкував ЙОСИФ СНІГУР

ВИДАННЯ УКРАЇНСЬКОГО БАЗАРУ НЮАРК, Н. ДЖ.

Сі ноти надаються дуже добре до концертів і инших публичних виступів.

Ціна 50 центів.

Для книгарень і музичних складів ціна гуртова.

ГОЛОВНИЙ СКЛАД:

UKRAINIAN BAZAAR

47 BEACON ST., NEWARK, N. J.

ПОЗІР! ПОЗІР!

Властитель мусить спродати до тижнів гарний дім з 9 кімнат, купальня, газ, вода, електрика, гараж на 2 карн. Дім в Rossele, N. J. близько костелів, школи, сторів. Роботи досить в сій околиці. Ціна $6,650, готівкою $1,000, а решта на сплати. Прийдіть або пишіть на адресу:

JOHN KRUPA,

62 Garden St., Hoboken, N. J.

ДОКТОР МЕДИЦИНИ

НЕОНІЛЯ ПЕЛЕХОВИЧ

ВЕДЕ ЗАГАЛЬНУ ЛІКАРСЬКУ ПРАКТИКУ

307 EAST 10th STREET,

(TOMPKINS SQUARE)

NEW YORK, N. Y.

ГОДИНИ ПРИЙМУ:

від понеділка до пятниці від 6—8 вечер

субота «11—4 попол.

неділя (америк.) 10—1 попол.

Tel. STUYVESANT 4211. 165-

ВЖЕ МОЖЕТЕ ОДЕРЖАТИ НОВИЙ КАТАЛЬОҐ КНИЖОК КНИГАРНІ СВООБОДИ РІЖНОГО ЗМІСТУ. ВИСИЛАЄТЬСЯ ЙОГО ЗА НАДСИЛАННЯМ 2-ЦЕНТОВОЇ МАРКИ НА ОПЛАТУ ПЕРЕСИЛКИ.

SVOBODA

P. O. Box 346

JERSEY CITY, N. J.

АДВОКАТ

Б. ПЕЛЕХОВИЧ

2300 WEST CHICAGO AVE.,

CHICAGO, ILL.

Практикує у всіх судах; займається переграданнем абстракти; виготовляє контракти купна і продаж; переправляє спадкові справи; полагоджує старокревні, патентові і прочі справи. 191—

DR. M. SMITH

переніс свій офіс під число

67 EAST 7th STREET

NEW YORK CITY

TEL. ORCHARD 6072.

FLIT

KILLS FLIES MOSQUITOES Quicker

ПОКОНАНО РЕВМАТИЗМ

Новий і Удосконалений

Gold Medal Haarlem Oil

Капсулки усувають болі і терпіння, спричинені недомаганнями Нирок, Печінки і Міхура. Ще не є весь повітне медичне відкриття, але відомі поверх 200 літ ліпшество ни рідні недомагання. Рівнож приємно брати. В можній ситиві, в трьох величинах. Домагаєм ся назвою "Gold Medal" на кождій кулькі.

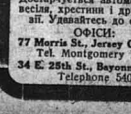

СТЕФАН І. ЄВУСЯК

УКРАЇНСЬКІ ПОГРЕБНИКИ

Обслуга чесна і дешева. Достарчуєтеся автомобілі на весіля, хрестини і другі оказії. Удавайтесь до своєї

ОФІСИ:

77 Morris St., Jersey City, N.J.

Tel. Montgomery 1745

34 E. 25th St., Bayonne, N. J.

Telephone 540

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ.

ПОШУКУЮ свого шваґра Петра Ніченіра і приятеля Василя Конюбу, перебували в Ньюарку. Хтобудь з них знав, або самі нехай зголосяться на адресу:

JOSEPH KURIS,

Calle, Jiaus Maria, Alto, 132

Habana, Cuba.

УКРАЇНСЬКА НАРОДНА ШКОЛА В North Detroit пошукує учителя або учительки, за гарну винагороду, мигби провадити щоденне навчання в цій рідній школі. Школа діє від 1-го жовтня 1929 р. до 7-мої вечером, провадити хор і урядувати драматичні виставки. Учитель мусить бути цілий народній робітник, як також мусить бути тверезий, ускі, які тільки хотіліби щось виконувати, нехай не голосяться. Школа до обняття від 1-го жовтня 1929 р. Ласкаві зголошення враз із свідоцтвами проситься слати на слідуючу адресу: 219-21

ANDREW PATRA,

2660 Dublin St., Hamtramck, Mich.

ПОШУКУЮ свого брата Богдана Стису, мае перебувати в Ню Йорку; справа дуже важна, зголосись до брата: 217-22

ФРЕНК ЛОМНИЦЬКИЙ,

5 Crane St., Amsterdam, N. Y.

UKRAINIAN Finance & Investment Corp. of Newark, N. J. Виложичає гроші на 1, 2 і 3 моргечі. Шери продаються: Preferred шер $25.00, Common шер $20.00. По всякі інформації голосіться до котрогобудь з нонизших урядників: І. Лисяк, предс., 163 Myrtle Ave., Irvington, N. J.; М. Брудер, секр., 17 Market St., Newark, N. J.; Т. Каськів, касієр, 600 High St., Newark, N. J.

ПАСІЧНИК УКРАЇНЕЦЬ ПРОДАЄ МІД чистий, такий як краевий. Ціна дуже низька, 5-фунтова кена $1.00, десять фунтова $1.80, пять ґальонів $8.00.

ВАСИЛЬ ОКРЕПКИЙ,

R. F. D. 3, Newark Valley, N. Y.

РЕДІО ЕКСПЕРТ.

Направляю Редія, з найкращого зробаю Вам його найлучше. Направа гварантована. 220-31

Кличте Tel. Orchard 0185.

HARRY CHLYSTUN,

117 East 7th St., New York City.

ПРОДАЄ ДОМИ в місті НЮ ЙОРКУ і околиці

Українська Фірма

С. ФЕСОЛОВИЧА І М. КОБЗІСТОГО

EXCHANGE REALTY CO.

41 East 7th St., New York City

Tel. Orchard 9677. 16-

Dr. A. L. CEASAR

спеціялізує у всіх горобах

СЧИЙ, УХ, НОСА І ГОРЛА

Години: 127 EAST 84th STREET,

10—12 межи Park і Lexington Aves.

6— 8 NEW YORK, N. Y.

В неділі від 10 рано до 1 пополудни.

Dr. SIMON BLOOM,

Спеціяліст від уха, носа і горла.

1530 SHERIDAN AVE., NEW YORK

Near Mt. Eden Avenue.

Години офісові: 9—11 рано.

Телефон: Davenport 0697.

67 EAST 7th ST., NEW YORK, N. Y.

Години офісові: 1-2 попол.; 6-7.30 веч.

Телефон: Orchard 6072.

АКУШЕРКА

Жите: ирського Шпиталя для Породів ї Київського Александровського Зайцевського Шпиталя. — Поради і помічь. В. Е. SHMULENSON.

271 E. Broadway, 1st fl., New York

Tel. Orchard 8121

ПАТЕНТИ

BRYANT AND LOWRY

Registered Patent Attorneys.

310 VICTOR BUILDING,

WASHINGTON, D. C.

Пишіть по Описи і Шкіци та гарно ілюстровану Патентову Книжку. Обі висилаємо, на жадание, даром. Напишіть також над ціми виндо дом працюєте тепер і прищість нам шкіц і опис до перегляднення, щоб забезпечити ваші права сейчас.

Найбільші привілеї, умірковані ціни, скора обслуга, понад 25 літ практики. На ваші заміти відповідаємо даром.

ВАСИЛЬ І МАРІЯ МУЗИКА

УКРАЇНСЬКІ ПОГРЕБНИКИ

ДВА ОФІСИ:

NORTH SIDE: 2157 W. Chicago Ave.

Phone: Brunswick 7767 або 7768.

SOUTH SIDE: 4054 So. Hermitage Ave

Phone: Hemlock 5500.

CHICAGO, ILL.

ПЕТРО ЯРЕМА

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

ЗАНИМАЄСЬ ПОХОРОНАМИ В BRONX, BROOKLYN, NEW YORK І ОКОЛИЦЯХ.

129 E. 7th STREET,

NEW YORK CITY

Telephone: Orchard 2588

ОДИНОКИЙ УКРАЇНСЬКИЙ СКЛАД УБРАНЬ

поручає на сезон весняні убрання для мущин і хлопців.

ПАЛЬТА ВЕСНЯНОЇ МОДИ ПО ПРИСТУПНИХ ЦІНАХ.

Прийдіть а побачите мій великий вибір.

ONDRIS CLOTHING CO.,

113 AVE. A, при 7-мій ул. NEW YORK, N. Y.

Telephone: ORCHARD 1667